

ก.พ. ๔/๙๑๓
๔ ม.๕๓
๑๕.๕๕๖.

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รับที่ ๒๗๓๗๘ ๑๙๗
- ๔ ต.ค. ๒๕๕๓/๕๗๔
รับที่.....

ที่ นร ๑๐๑๓.๓/๑๕๖

สำนักงาน ก.พ.
ถนนพิษณุโลก ถนน ๑๐๑๐

๒๕ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง เครื่องมือวัดความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของส่วนราชการ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาบันทึกแจ้งการอนุมัติจากนายกรัฐมนตรีให้นำเรื่องเสนอ

คณะกรรมการรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๓ จำนวน ๑๐๐ ชุด

๒. บันทึกสรุปเรื่องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี จำนวน ๑๐๐ ชุด

๓. บันทึกความเห็นของ ก.พ. จำนวน ๑๐๐ ชุด

๑. ที่มา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ นิติกรรมรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๗ เรื่องมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในวงราชการ วาระแห่งชาติค่านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ นโยบายรัฐบาลเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ กำหนดนโยบายการบริหารจัดการที่ดี : ประสิทธิภาพ การบริหารราชการ ข้อ ส.๑.๖ ให้เสริมสร้างมาตรฐานค่านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ให้แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พร้อมทั้งพัฒนาความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้เป็นที่เชื่อถือ ไว้วางใจของประชาชน ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม ของภาคประชาชน รวมถึงการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

นต. ก.พ. ใน การประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๓ วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ได้พิจารณาเห็นชอบ เครื่องมือวัดความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของส่วนราชการ และเห็นควรเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลภาครัฐอื่น นำไปปรับปรุง

ใช้ตามความเหมาะสม โดยมีข้อสังเกตว่าการนำเครื่องมือดังกล่าวไปส่งเสริมให้ส่วนราชการนำไปใช้ในการประเมินความโปร่งใส ควรเป็นไปด้วยความสมัครใจของส่วนราชการ

๓. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

การจัดทำมาตรฐานความโปร่งใสในภาคราชการ เป็นแนวทางที่สำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาระบบบริหารภาครัฐให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องมีคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงานและให้ความร่วมมือป้องกันปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในภาคราชการ ตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายระดับต่างๆ เครื่องมือวัดความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของส่วนราชการ จึงได้ถูกจัดทำและพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นต้นมา โดยสำนักงาน ก.พ. ร่วมกับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินและสร้างเครื่องมือวัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ และได้นำไปใช้เป็นพื้นฐานส่งเสริมในส่วนราชการนำร่องเช่น ส่วนราชการประเภทบริการ และต่อมาได้ศึกษาและพัฒนาตัวชี้วัดความโปร่งใส ต่อเนื่องให้ครอบคลุมส่วนราชการทุกประเภท พร้อมทั้งจัดทำเป็น เครื่องมือวัดความโปร่งใส และตรวจสอบได้ของส่วนราชการ และได้นำเครื่องมือดังกล่าวไปส่งเสริมให้ส่วนราชการต่างๆ นำไปใช้ในการจัดทำและประเมินมาตรฐานความโปร่งใสของส่วนราชการตนเอง

เครื่องมือวัดความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของส่วนราชการ ประกอบด้วย ๒ ส่วน ได้แก่

๑. มาตรฐานความโปร่งใสประกอบด้วย ๔ มิติหลัก ๑๓ ตัวชี้วัดย่อย ดังนี้
มิติที่ ๑ ด้านนโยบาย/ผู้บริหาร และความพยายาม/ริเริ่ม ของหน่วยงาน
ในการสร้างความโปร่งใส
ตัวชี้วัด ประกอบด้วย
 - ๑.๑ มีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับความโปร่งใส
 - ๑.๒ บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมเรื่องความโปร่งใสในองค์กร
 - ๑.๓ ความพยายาม/ริเริ่มของหน่วยงานในการสร้างความโปร่งใส

มิติที่ ๒ ด้านความเปิดเผย การมีระบบตรวจสอบภายในองค์กร และการมีส่วนร่วม

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

๒.๑ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๒.๒ การมีมาตรฐานการให้บริการประชาชนและประกาศให้ทราบ

๒.๓ การมีระบบตรวจสอบภายในที่ดำเนินการตรวจสอบมากกว่าเรื่องเงิน/บัญชี

๒.๔ การเผยแพร่ผลการปฏิบัติงานและการประเมินตนเองต่อสาธารณะ

๒.๕ การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติราชการ

มิติที่ ๓ ด้านการใช้คุณลักษณะพิเศษ

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

๓.๑ การลดการใช้คุณลักษณะของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

๓.๒ การใช้คุณลักษณะในการบริหารงานบุคคล

๓.๓ การมีระบบบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใส

มิติที่ ๔ การมีระบบ/กลไกจัดการรับเรื่องร้องเรียน

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

๔.๑ การมีหน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบโดยตรงในการดำเนินการต่อเรื่องร้องเรียน

๔.๒ การมีระเบียบปฏิบัติในการดำเนินการต่อเรื่องร้องเรียน

๕. เกณฑ์ในการให้คะแนนประเมินตัวชี้วัดมาตรฐานความโปร่งใส รายละเอียดดังเอกสารแนบ

๕. ประเด็นที่เสนอให้คณะกรรมการตัดสินใจให้ความเห็นชอบ

เพื่อให้ส่วนราชการต่าง ๆ ได้มีการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใส ลดความเสี่ยงของหน่วยงานต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันอย่างจริงจัง ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความเข้าใจและตระหนักว่า เครื่องมือที่มีอยู่นี้ ควรความโปร่งใส และตรวจสอบได้ของ ส่วนราชการ เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐมีแนวทางในการ

ทำงานอย่างโปร่งใส รวมถึงเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ใน การลดความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบ จึงขอเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา เห็นชอบเครื่องมือวัดความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของส่วนราชการตามเสนอ และให้ องค์กรกลางบริหารงานบุคคลภาครัฐอื่น นำไปปรับใช้ตามความเหมาะสม

๔. ข้อพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี

เพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบเครื่องมือวัดความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของส่วนราชการ และให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลภาครัฐอื่นนำไปปรับใช้ตามความ เหมาะสม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการนำร่องนี้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา เห็นชอบต่อไปด้วย จะขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางเบญจวรรณ สร้างนิทร)

เลขานุการ ก.พ.

สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน

ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม

โทร ๐ ๒๕๔๗ ๑๗๐๗

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๑๗๒๖